

به نام آن که جان را فکرت آموخت

مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در ترافیک

تألیف:

سیدشمس الدین علیزاده

محمد شاکر خطیبی

میلاد صفری

رقیه رسولی اخیمهانی

پری قربانی حدادان



عنوان و نام پدیدآور : مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست در ترافیک/ مولفین سیدشمس‌الدین علیزاده... [و دیگران].

مشخصات نشر : تهران : فدک ایستاتیس، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری : ۳۰۰ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۰-۴۱۱-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

یادداشت : مولفین سیدشمس‌الدین علیزاده، محمد شاکر خطیبی، میلاد صفری، رقیه

رسولی‌اخیجهانی، پری قربانی حدادان.

یادداشت : کتابنامه: ص: ۳۰۰-۲۶۹.

موضوع : رانندگی -- ایران

موضوع : Automobile driving -- Iran

موضوع : ترافیک -- ایران

موضوع : Traffic flow -- Iran

شناسه افزوده : علیزاده، سیدشمس‌الدین، ۱۳۵۹ -

رده بندی کنگره : TL۱۵۲/۵۵

رده بندی دیویی : ۶۲۹/۲۸۳۰۵۵

شماره کتابشناسی ملی : ۷۶۴۵۱۷۷

مدیریت

بهداشت، ایمنی و محیط زیست در

ترافیک



تالیف : سیدشمس‌الدین علیزاده - محمد شاکر خطیبی - میلاد صفری

رقیه رسولی‌اخیجهانی - پری قربانی حدادان

مدیر تولید : رضا کرمی‌شاهنده

نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۰

تیراژ : ۵۰۰

قیمت : ۹۰۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۰-۴۱۱-۹

دفتر انتشارات :

تهران - خیابان انقلاب - خیابان اردیبهشت - بین‌بانی نژاد و جمهوری - ساختمان ۱۰

تلفن: ۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۶۶۴۸۲۲۲۱

فروشگاه یزد:

میدان آزادی (باغ ملی) - ابتدای خیابان فرخی - جنب مجتمع ستاره

تلفن: ۳۶۲۲۷۴۷۵ - ۳۶۲۲۶۷۷۱ - ۳۶۲۲۶۷۷۲ - ۳۵

www.fadakbook.ir - fadakbook@yahoo.com

ایمیل و وب‌سایت:

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به انتشارات فدک ایستاتیس می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، گنجینه برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات فدک ایستاتیس ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

معاونت حقوقی

انتشارات فدک ایستاتیس

مقدمه مولفان

امروزه حوادث رانندگی و مسائل مرتبط با آن در حوزه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مورد توجه بوده و از ابعاد مختلف، پیامدها و آثار آن بر روی سلامت انسانها، خصوصاً آسیب‌دیدگان از این حوادث، مورد کنکاش قرار می‌گیرد. رعایت قوانین و مقررات رانندگی به طور ناخودآگاه، از شخصیت واقعی راننده سرچشمه گرفته و چگونگی رفتار اجتماعی وی را نشان می‌دهد. هدف مدیریت ترافیک، استفاده بهینه از شبکه‌های راه‌های ارتباطی موجود و افزایش ایمنی راه‌ها است. این هدف باید تا حد ممکن بدون لطمه زدن به محیط‌زیست تحقق یابد. به عبارت دیگر مدیریت ترافیک، استفاده از امکانات موجود، افزایش بهره‌وری آنها و حفظ منافع عمومی مربوط به شبکه راه‌های ارتباطی است. اقدامات مربوط به اعمال مدیریت ترافیک شهری، به نوع ترافیک بستگی دارد. اصولاً طرح‌های مدیریت ترافیکی با توجه به انواع مختلف جاده‌ها و نیازهای گوناگون مردم با یکدیگر متفاوت است و نیز طرح هر موضوع ترافیکی با طرح همین موضوع در جایی دیگر و یا در زمانی دیگر ممکن است یکسان نباشد.

در کشور ما در زمینه آموزش ترافیک فقر فرهنگی وجود دارد و ما اغلب نمی‌دانیم که ابزار ترافیک جزء اموال عمومی است یا شخصی و هنوز نمی‌دانیم که این همه علائم نصب شده در خیابان‌ها برای تزئین نیستند. به نظر می‌رسد بهترین راه حل برای این معضل اجتماعی-اقتصادی- فرهنگی، آموزش فرهنگ ترافیک است. آموزش ترافیک بصورت بنیادی و فرهنگی بهتر است از گروه‌های سنی پایین و از سطوح کودکان و دبستان و سپس مدارس راهنمایی و دبیرستان شروع شود تا این فرهنگ از کودکی در خمیر نسل آینده حک شود. علاوه بر انسان که اولین عنصر تشکیل دهنده ترافیک است با عامل دیگری روبرو هستیم و آن راننده است که باید فرهنگ استفاده از وسیله نقلیه خود و کاربرد آنرا بخوبی بداند تا بتواند بصورتی رانندگی کند که خود انتظار دارد دیگران رانندگی کنند. باید توجه داشت که آموزش باید بطور مداوم و مستمر برای این گروه از رانندگان که نقش بسیار حساسی را در ترافیک شهرها به عهده دارند انجام شود. بر این اساس کتاب حاضر که حاصل تلاش پنج سال مطالعه و بررسی نویسندگان است؛ منبع جامع و مناسبی برای عموم جامعه، برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران حوزه ترافیک، پلیس راهنمایی و رانندگی، راهداری‌ها، شهرداری‌ها، رانندگان، مدیران و معلمان مدارس، دانش‌آموزان، کلیه دانشجویان به ویژه دانشجویان رشته‌های مدیریت HSE، مدیریت ایمنی ترافیک و سلامت و

ترافیک فراهم آورده است. لذا مطالعه این کتاب به همگان توصیه می‌شود. در پایان بر خود واجب می‌دانیم از لطف و زحمات مدیریت و کارکنان انتشارات فدک ایستیس به ویژه جناب آقای زروئی قدردانی نمائیم. همچنین با تمام دقتی که در تدوین این کتاب به کار گرفته شده است قطعاً خالی از ایراد نبوده و از هرگونه پیشنهاد سازنده و مفید در غنای محتوای کتاب در چاپ‌های آتی استقبال می‌نمائیم.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

مقدمه‌ای بر ترافیک ۱

- ۱.۱ مقدمه ۲
- ۲.۱ تاریخچه‌ی ترافیک ۲
 - ۱.۲.۱ تاریخچه اتومبیل و خودروسازی در جهان ۴
 - ۲.۲.۱ تاریخچه ورود خودرو به ایران ۷
 - ۳.۲.۱ نخستین تصادف رانندگی در ایران ۸
- ۳.۱ تعریف ترافیک ۸
 - ۱.۳.۱ ترافیک مطلوب ۹
 - ۲.۳.۱ مهندسی ترافیک ۹
 - ۳.۳.۱ آموزش ترافیک ۱۳
- ۴.۱ ریشه‌ی مشکلات ترافیک ۴
- ۵.۱ وضعیت ترافیک ایران در مقایسه با سایر کشورها ۳۲

قوانین و آیین‌نامه‌ها ۳۳

- ۱.۲ مقدمه ۳۴
- ۲.۲ تاریخچه قوانین و مقررات ۳۶
- ۳.۲ تاریخچه علائم راهنمایی و رانندگی ۳۸
 - ۱.۳.۲ کاربرد عوامل انسانی در طراحی علائم راهنمایی و رانندگی ۴۰
- ۴.۲ تاثیر اعمال مقررات بر ایمنی تردد ۴۱
- ۵.۲ حقوق و وظایف ۴۲
 - ۱.۵.۲ حقوق رانندگان ۴۳
 - ۲.۵.۲ مسئولیت عابر پیاده و سواره ۴۴
- ۶.۲ تخلف ۴۴
- ۷.۲ جرایم موجود در کشور و مقایسه آن با سایر کشورها ۴۶
 - ۱.۷.۲ مطالعه تطبیقی جریمه‌های ترافیکی راهنمایی و رانندگی در ایران و سایر کشورها ۴۶
 - ۲.۷.۲ تقسیم‌بندی جرایم ۴۸
 - ۳.۷.۲ چگونگی اتخاذ تصمیم نسبت به جریمه‌های راهنمایی و رانندگی ۴۹

- ۴.۷.۲ مقایسه جرمه ۴۹
- ۵.۷.۲ قوانین جدید جرائم رانندگی در ایران ۵۰
- ۶.۷.۲ جایگاه جرمه و مجازات در فرهنگ‌سازی ۵۱
- ۸.۲ گواهینامه ۵۲
- ۱.۸.۲ مراحل گرفتن گواهینامه در کشورهای مختلف ۵۳

۵۵ علل حوادث رانندگی

- ۱.۳ مقدمه ۵۶
- ۲.۳ عوامل موثر در وقوع تصادفات رانندگی ۵۷
- ۱.۲.۳ عامل انسانی ۵۹
- ۲.۲.۳ وسیله‌ی نقلیه ۶۸
- ۳.۲.۳ جاده ۷۰
- ۴.۲.۳ شرایط جوی ۷۴

۷۷ ترافیک و سلامت

- ۱.۴ مقدمه ۷۸
- ۲.۴ تاثیر آلودگی هوا بر زندگی ۷۹
- ۱.۲.۴ آلودگی هوا در جهان ۷۹
- ۲.۲.۴ عوامل اصلی آلودگی هوا و اثرات آن بر روی انسان و بروز بیماری‌ها ۸۱
- ۳.۲.۴ تاثیر آلاینده‌ها بر سلامت انسان ۸۲
- ۴.۲.۴ اقداماتی برای کاهش آلودگی هوا ۹۱
- ۳.۴ تاثیر سروصدا ۹۲
- ۱.۳.۴ اثر سرو صدا بر کاهش شنوایی ۹۵
- ۲.۳.۴ تاثیر صدا بر روی کودکان ۹۵
- ۳.۳.۴ تاثیر صدا بر روی خواب ۹۶
- ۴.۳.۴ تاثیر آلودگی صوتی بر سیستم اندوکراین ۹۷
- ۵.۳.۴ راهکارهای مقابله با آلودگی صوتی ۹۸
- ۴.۴ اثرات روانی ترافیک ۹۹
- ۱.۴.۴ ترافیک عامل مهم خستگی، کج خلقی و سکت قلبی ۹۹
- ۲.۴.۴ ترافیک، تراکم و احساس ازدحام ۱۰۰
- ۳.۴.۴ عوامل ترافیکی موثر در کاهش عوارض روانی-اجتماعی ۱۰۵
- ۵.۴ اثرات تصادفات ۱۰۶